

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Філософський факультет
Кафедра філософії, соціології і релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Релігієзнавство»

Галузь знань: 01 Освіта
Напрямок підготовки: 013 «Початкова освіта»
Спеціальність: 013 Початкова освіта.
Факультет: педагогічний.

Затверджено на засіданні кафедри
філософії, соціології і релігієзнавства
Протокол № 1 від 30. 08. 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація.

Назва дисципліни:	Релігієзнавство
Викладач:	Білоус Світлана Іванівна
Контактний телефон викладача:	0990946730
Формат дисципліни:	2. Цикл професійної підготовки 2.2. Вибіркові дисципліни 2.3. Дисципліни вільного вибору студента
Обсяг дисципліни:	90 год. Кількість кредитів ЄКТС – 3.
Консультації:	Понеділок: 14.00 – 15.00, 502 ауд. гуманітарного корпусу.

2. Анотація курсу «Релігієзнавство».

Релігієзнавство досліджує релігію як духовний феномен суспільства. Вивчення релігієзнавства передбачає формування і розвиток релігієзнавчої освіченості, світогляду. Релігієзнавство подає системне бачення щодо класифікації релігій, вірувань, поліконфесійності, функціонування релігійних організацій. Основи віровчення й обрядовості світових релігій та найбільш поширених національних релігій вивчаються в даному навчальному курсі. Історизм, об'єктивність, толерантність, віротерпимість, повага до свободи совісті і віросповідання – важливі принципи вивчення релігієзнавства.

Навчальна дисципліна приділяє увагу також історичним етапам розвитку релігії в Україні. Вчить орієнтуватися в поліконфесійному просторі України, називати основні проблеми і перспективи розвитку конфесій, релігійних організацій. Вказує роль релігії для різних векторів розвитку суспільства і людини.

«Релігієзнавство» передбачено як предмет навчання за вибором студентів II курсу спеціальності 013 «Початкова освіта» педагогічного факультету .

Прикладне значення навчального курсу релігієзнавства для студентів «Початкова освіта» - формування релігієзнавчих підходів у справі релігійно-морального виховання дітей; особливості виховання і навчання дітей з різним релігійним світоглядом; формування і розвиток духовності, морально-релігійних якостей особистості дитини.

3. Мета та цілі курсу.

Мета: формування у студентів цілісного та комплексного знання про релігієзнавство, його специфіку, структуру, основні релігієзнавчі питання й проблеми; вивчення основ релігієзнавства як науки про релігію, світогляд, свободу віросповідання.

Завдання (цілі) курсу:

- сформувати системні знання про релігієзнавство і релігію;
- вивчати основні тенденції, закономірності та особливості розвитку релігії як духовного феномену, суспільного явища;
- опанування основними релігієзнавчими поняттями та категоріями; диференціація понять;
- вивчення стану, особливостей розвитку релігій, релігійних організацій, конфесій та свободи віросповідання в Україні;
- вироблення у студентів навичок самостійного мислення та вміння давати власну, обґрунтовану оцінку релігійно-конфесійним явищам;
- висловлення власних думок, відстоювання поглядів релігієзнавчого змісту;
- збагачення власної духовної культури шляхом самоосвіти, саморозвитку;
- толерантність до представників інших релігійних світоглядів;
- розвиток загальнолюдських морально-духовних цінностей;
- релігієзнавчі компетенції в процесі духовного, релігійно-морального виховання і навчання дітей; історія і сучасність релігійно-морального виховання дітей та молоді.

Програма навчальної дисципліни складається із таких 2-х **змістових модулів:**

I. Основи релігієзнавчих знань.

II. Релігії і свобода віросповідань в Україні. Релігійно-моральне виховання дітей та молоді.

4. Компетентності студентів при вивченні курсу «Релігієзнавство»:

Загальні компетентності:

- Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями (КЗ 1);
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації (КЗ 2);
- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема в процесі професійно-педагогічної діяльності (КЗ 3);
- Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів (КЗ 4);
- Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи) (КЗ 6);

- Здатність до цінування та поваги до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей (КЗ 7);
- Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікацію з адміністрацією школи й колегами (КЗ 10);
- Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (зокрема, духовного) як власного, так і оточуючих (КЗ 12);

Спеціальні (фахові) компетентності:

- Здатність до застосування знань про особливості комунікативної діяльності учнів класу / учня початкової школи, взаємостосунки вчителя та учнів, закономірності педагогічного спілкування, соціальної ситуації, ситуацій міжособистісної взаємодії; вміння застосовувати ці знання у моделюванні навчально-виховного процесу в початковій школі (СК 2.2);
- Здатність до самоусвідомлення, саморозвитку (СК 2.3);
- Здатність до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо (СК 3.2);
- здатність до самомотивації та керування власними емоціями у стосунках із вихованцями, колегами, батьками (СК 5.1).

5. Організація навчання курсу.

Обсяг курсу «Релігієзнавство»	
Лекції	16
Практичні заняття	14
Самостійна робота студентів	60

Галузь знань: 01 Освіта

Напрямок підготовки: 013 «Початкова освіта»

Спеціальність: 013 Початкова освіта.

Факультет: педагогічний.

Курс: 2, **семестр:** 3.

Нормативний / вибірковий: вибірковий

ТЕМАТИКА КУРСУ:

Назви навчальних тем	Кількість годин				
	Усього	Денна форма			
		у тому числі			
	Л.	Семін.	Інд.	С.р.	
Тема 1. Актуальні проблеми і перспективи релігієзнавчої науки України. Категоріально-понятійний апарат релігієзнавства.	2				
Тема 2. Релігія в духовно-культурному житті людини і суспільства.	2	2		10	
Тема 3. Національні релігії.	2	2		10	
Тема 4. Світові релігії.	4	2		10	
Тема 5. Релігії в Україні: проблеми і перспективи. Сучасні нетрадиційні релігії. Свобода віросповідання.	2	2		10	
Тема 6. Християнство і Церква в Україні.	2	4		10	
Тема 7. Релігійно-моральне виховання дітей і молоді.	2	2		10	
Усього годин	90	16	14	60	

Тема 1: Актуальні проблеми і перспективи релігієзнавчої науки України. Категоріально-понятійний апарат релігієзнавства.

Лекція (2 год).

План:

1. Релігієзнавство в системі гуманітарних та філософських наук. Зв'язок релігієзнавства із іншими науками.
2. Прикладне значення релігієзнавства.
3. Об'єкт релігієзнавства. Предмет релігієзнавства.
4. Класифікація понять і категорій у релігієзнавстві. Релігієзнавчий словник.
5. Принципи досліджень у релігієзнавстві.

Література:

- Академічне релігієзнавство / Колодний А.М. – К., 2000. – 862 с.
- Борозенець Т.А., Гаврилюк Т.В. Релігієзнавство: навч. посіб. / Т.А. Борозенець, Т. Гаврилюк // За ред. І. Надольного. – К., 2013. – 185 с.
- Релігієзнавчий словник / Колодний А., Лобовик В. - К., 1996. – 392 с.
- Словник-довідник з релігієзнавства / В. Шевченко. – К., 2004. – 560 с.
- Колодний А. Актуальні проблеми і перспективи релігієзнавчої науки України. Думки до 25-річчя українського академічного релігієзнавства / Анатолій Колодний https://uars.info/prints/ur/2016_80.pdf

Тема 2. Релігія в духовно-культурному житті людини і суспільства.

Лекція (2 год).

План:

- Етимологія слова «релігія», споріднені терміни. Теорії походження релігії.
- Структура релігії. Віра як релігійний феномен.

- Поняття релігійної свідомості. Релігійний досвід: визначення поняття. Індивідуальна та колективна релігійна свідомість.
- Класифікація релігій.

Тема 2. Релігія в духовно-культурному житті людини і суспільства.

Семінар: (2 год).

План:

Функції релігії.

Класифікація релігій: монотеїстичні і політеїстичні релігії; первісні вірування; ранні і пізні національні релігії; світові релігії.

Основні напрями і течії світових релігій.

Нетрадиційні релігії.

Література:

- Академічне релігієзнавство / Колодний А.М. – К., 2000. – 862 с.
- Борозенець Т.А., Гаврилюк Т.В. Релігієзнавство: навч. посіб. / Т.А. Борозенець, Т. Гаврилюк // За ред. І. Надольного. – К., 2013. – 185 с.
- Релігієзнавчий словник / Колодний А., Лобовик В. - К., 1996. – 392 с.
- Словник-довідник з релігієзнавства / В. Шевченко. – К., 2004. – 560 с.
- Віра як релігійний феномен / О. Предко/
http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39251/2005_34_3.pdf?sequence=1

Вага оцінки на семінарі: 5 балів (усне опитування, презентація)

Тема 3. Національні релігії.

Лекція: 2 години.

План:

- Національні релігії Індії: основна характеристика.
- **Індуїзм і сучасна економіка.**
- Національні релігії Китаю: основна характеристика.
- Національна релігія Японії: віровчення, обрядовість.
- Японські релігії як приклад сучасного синкретизму.

Тема 3. Національні релігії.

Семінар: 2 години.

План:

- Іудаїзм як національна релігія: особливості віровчення.
- Обрядовість в іудаїзмі.
- Стан іудаїзму на сучасному етапі. Географія поширення.
- Напрями юдаїзму.

Література:

- Академічне релігієзнавство / Колодний А.М. – К., 2000. – 862 с.
- Борозенець Т.А., Гаврилюк Т.В. Релігієзнавство: навч. посіб. / Т.А. Борозенець, Т. Гаврилюк // За ред. І. Надольного. – К., 2013. – 185 с.
- Релігієзнавчий словник / Колодний А., Лобовик В. - К., 1996. – 392 с.
- Словник-довідник з релігієзнавства / В. Шевченко. – К., 2004. – 560 с.
- Юдаїзм // РІСУ, 2009 :
https://risu.org.ua/ua/index/reference/major_religions/~%D0%AE%D0%B4%D0%B5%D1%97/33332/

- Міжрелігійні шлюби в контексті взаємодії етнічного та релігійного в іудейському сімейному праві / Муллокандова О. М. // http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/22327/1/Nchnpu_7_2015_34_12.pdf.

Вага оцінки на семінарі: 5 балів (усне опитування, презентація)

Тема 4. Світові релігії: буддизм, християнство.

Лекція 4 години.

План:

- Буддизм: основи віровчення.
- Культова практика буддизму.
- Стан буддизму на сучасному етапі. Напрями буддизму, географія поширення.
- Християнство як світова релігія на сучасному етапі. Географія поширення.
- Основні догмати віровчення християн.
- Притчі Христові. Морально-етичні основи християнських цінностей .
- Основні напрями християнства: порівняльна характеристика конфесійних догматів віровчення.

Тема 4. Світові релігії: іслам.

Семінар 2 години.

План:

- Іслам: основи віровчення. Джерела віровчення.
- Система права в ісламі.
- Іслам: обряди і свята.
- Стан ісламу на сучасному етапі. Географія поширення.
- Напрями ісламу.

Література:

- Докаш В. І. Загальне релігієзнавство: Навчальний посібник. - 2-ге вид., доопр., доп. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
- Лешан Ю. Основи релігієзнавства. – Чернівці, 2005, 304 с.
- Релігієзнавчий словник / Колодний А., Лобовик В. // К., 1996. – 392 с.
- Академічне релігієзнавство / Колодний А.М. – К., 2000. – 862 с.
- Борозенець Т.А., Гаврилюк Т.В. Релігієзнавство: навч. посіб. / Т.А. Борозенець, Т. Гаврилюк // За ред. І. Надольного. – К., 2013. – 185 с.
- Релігієзнавчий словник / Колодний А., Лобовик В. - К., 1996. – 392 с.
- Словник-довідник з релігієзнавства / В. Шевченко. – К., 2004. – 560 с.
- Хазир-Огли Т. Іслам // РІСУ, 2010. https://risu.org.ua/ua/index/reference/major_religions/~%D0%86%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%BC/34135/

Вага оцінки на семінарі: 5 балів (усне опитування)

Тема 5. Релігії в Україні: проблеми і перспективи. Сучасні нетрадиційні релігії. Свобода віросповідання.

Лекція 2 год.

План:

- Юдаїзм в Україні. Хасидизм.
- Буддизм в Україні.
- Іслам в Україні.

- Сучасні нетрадиційні релігії.

Тема 5. Свобода віросповідання.

Семинар 2 год.

План:

- Вільнодумство. Атеїзм.
- Секуляризація.
- Свобода совісті і віросповідання.
- Екуменізм і екуменічні діалоги.

Література:

- Докаш В. І. Загальне релігієзнавство: Навчальний посібник. - 2-ге вид., доопр., доп. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
- Лешан Ю. Основи релігієзнавства. – Чернівці, 2005, 304 с.
- Релігієзнавчий словник / Колодний А., Лобовик В. // К., 1996. – 392 с.
- Академічне релігієзнавство / Колодний А.М. – К., 2000. – 862 с.
- Борозенець Т.А., Гаврилюк Т.В. Релігієзнавство: навч. посіб. / Т.А. Борозенець, Т. Гаврилюк // За ред. І. Надольного. – К., 2013. – 185 с.
- Релігієзнавчий словник / Колодний А., Лобовик В. - К., 1996. – 392 с.
- Словник-довідник з релігієзнавства / В. Шевченко. – К., 2004. – 560 с.

Вага оцінки на семінарі: 5 балів (усне опитування, дискусії, презентації)

Тема 6. Християнство і Церква в Україні.

Лекція: 2 години.

- Християнські конфесії в Україні.
- Православ'я і греко-католицизм: спільність і відмінність віровчення і обрядовості.
- Видатні лідери українського православ'я і греко-католицизму.

Тема 6. Християнство і Церква в Україні.

Семинар: 4 год.

План:

- Вплив християнства на розвиток писемності, мови, літератури, культури, освіти.
- Сакральне християнське мистецтво в Україні.
- Видатні лідери українських Церков.
- Протестантизм в Україні: лютеранство, п'ятидесятництво, адвентизм. Єговізм.

Література:

- Докаш В. І. Загальне релігієзнавство: Навчальний посібник. - 2-ге вид., доопр., доп. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
- Лешан Ю. Основи релігієзнавства. – Чернівці, 2005, 304 с.
- Релігієзнавчий словник / Колодний А., Лобовик В. // К., 1996. – 392 с.
- Академічне релігієзнавство / Колодний А.М. – К., 2000. – 862 с.
- Борозенець Т.А., Гаврилюк Т.В. Релігієзнавство: навч. посіб. / Т.А. Борозенець, Т. Гаврилюк // За ред. І. Надольного. – К., 2013. – 185 с.
- Релігієзнавчий словник / Колодний А., Лобовик В. - К., 1996. – 392 с.
- Словник-довідник з релігієзнавства / В. Шевченко. – К., 2004. – 560 с.

- Історія релігії в Україні: Навчальний посібник / А.М. Колодний, П.Л. Яроцький, Б.О. Лобовик та ін. — К.: Т-во «Знання», 1999. — 735 с.
- Архiepіскоп Ігор Ісiченко. Історія Христової Церкви в Україні. – Харків. Акта, 2003. - 375 с.

Вага оцінки на семінарі: 5 балів (усне опитування, дискусії, презентації)

Тема 7. Релігійно-моральне виховання дітей і молоді.

Лекція: 2 години.

План:

- Релігійна освіта і релігієзнавча освіта: диференціація понять, стан і розвиток в Україні.
- Церква як духовній і освітній суспільний інститут.
- Катехитичне навчання.
- Релігійно-моральне виховання в умовах світської загальноосвітньої школи.

Тема 7. Релігійно-моральне виховання дітей і молоді.

Семінар: 2 години.

План:

- Християнська педагогіка.
- Християнська етика у школі: дискусійні моменти викладання.
- Релігієзнавчий й культурологічний аспекти духовного виховання й розвитку особистості дитини.

Література:

- Борозенець Т.А., Гаврилюк Т.В. Релігієзнавство: навч. посіб. / Т.А. Борозенець, Т. Гаврилюк // За ред. І. Надольного. – К., 2013. – 185 с.
- Релігієзнавчий словник / Колодний А., Лобовик В. - К., 1996. – 392 с.
- Словник-довідник з релігієзнавства / В. Шевченко. – К., 2004. – 560 с.
- Решетніков Ю. Викладання предметів духовно-морального спрямування: український та закордонний досвід / Ю. Решетніков//Науковий вісник. - 2012, Вип. 9. – С. 2-12.
- Романова О. Релігійний компонент в системі освіти: підходи до державного регулювання / О Романова // Політичний менеджмент № 6, 2006 . – С 98 – 106 // <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/9626/10-Romanova.pdf?sequence=1>.
- Ковцуняк С. Релігійно-моральне формування особистості молодшого школяра: релігієзнавчий аналіз проблеми // http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/44090/2010_55_22.pdf?sequence=1.
- Витівський Микола. Християнське виховання і навчання дітей: Порадник для батьків, вихователів, учителів-катехитів / Микола Витівський. – Трускавець. Катехитична комісія Самбірсько-Дрогобицької єпархії УГКЦ. - 2001. – С. 63-64 .
- Овчаренко К.Ф. Сучасність та перспективи християнської етики в освітньому просторі України // http://oipoppp.ed-sp.net/public/oipoppp/repository/metod/1631_1_0.pdf .
- Християнська етика / [підручник для учнів загальноосвітніх навч. закладів / наук. ред. Генгало Г. та ін.]. – Івано–Франківськ: Нова зоря, 2009. – 160 с. 9.

Вага оцінки на семінарі: 5 балів (усне опитування, дискусії, презентації)

IV. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ з курсу «Релігієзнавство».

№ з/п	Назва роботи	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять (план-конспект; релігієзнавчий словник)	50
2	Опрацювання й аналіз релігієзнавчої публікації на обрану тему у науковій релігієзнавчій періодиці (за вибором студента).	10
	Разом	60

Самостійна робота студентів:

1. План-конспект аудиторних занять;
2. Релігієзнавчий словник до кожної теми семінару.
3. Опрацювання й аналіз релігієзнавчої публікації на обрану тему у науковій релігієзнавчій періодиці (за вибором студента).

Система оцінювання знань з теоретичного курсу «Релігієзнавство».

Форма контролю – залік.

1) аудиторна робота - 50 балів (усні відповіді (на основі планів семінарів, програмових вимог курсу «Релігієзнавство»), виступи, дискусії, презентації обговорення проблемних питань на семінарських заняттях);

2) самостійна робота студентів - 50 балів:

- план-конспект аудиторних занять (10 балів);
- релігієзнавчий словник до кожної теми семінару (30 балів);
- аналіз наукової релігієзнавчої публікації на обрану тему у фаховій релігієзнавчій періодиці (за вибором студента) (10 балів).

Контроль	Шкала балів на семінарі	Аудиторна робота	Самостійна робота студента	Всього балів
Бал	«5»			
Ваговий коефіцієнт		10		
Максимальна кількість балів		50	50	«100»

4. Підсумкова шкала оцінювання з дисципліни: національна та ECTS

5.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
26-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю:

Підсумковий контроль виставляється за результатами семінарських занять. Наявність щонайменше п'ятох оцінок (двох – за усні відповіді, третьої – за термінологічний словник, четвертої і п'ятої – план-конспект й опрацювання статті) не нижче, ніж «задовільно», є достатньою підставою для зарахування курсу.

6. Політика курсу.

Політика курсу «Релігієзнавство» передбачає активне відвідування аудиторних занять, самостійну роботу студента, виконання запланованих завдань аудиторних занять.

Політика курсу «Релігієзнавство» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки або ж невчасного виконання індивідуальної роботи є визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт, про що повідомляється студентам заздалегідь. У випадку виявів академічної недоброчесності (не опрацювання матеріалу), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентів (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.

7. Рекомендована основна література.

Базова література:

1. Академічне релігієзнавство / Колодний А.М. – К., 2000. – 862 с.
2. Борозенець Т.А., Гаврилюк Т.В. Релігієзнавство: навч. посіб. / Т.А. Борозенець, Т.В. Гаврилюк // За ред. І.Ф.Надольного. – К., 2013. – 185 с.
3. Гнот С. Релігієзнавство. – Львів, 2011. – 161 с.
4. Докаш В. І. Загальне релігієзнавство: Навчальний посібник. - 2-ге вид., доопр., доп. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
5. Лешан Ю. Основи релігієзнавства. – Чернівці, 2005, 304 с.
6. Релігієзнавчий словник / Колодний А., Лобовик В. // К., 1996. – 392 с.
7. Словник-довідник з релігієзнавства / В. Шевченко. – К., 2004. – 560 с.

Додаткова література:

1. Історія релігії в Україні: Навчальний посібник / А.М. Колодний, П.Л. Яроцький, Б.О. Лобовик та ін. — К.: Т-во «Знання», 1999. — 735 с.
2. Архієпископ Ігор Ісіченко. Історія Христової Церкви в Україні. — Харків. Акта, 2003. - 375 с.
3. Духовно-моральне виховання молодших школярів: методично-практичний посібник з етики віри та релігієзнавства) / Г.А. Каліберда, Л.А. Лисяк. — Полтава, 2005. — 41 с.

Рекомендована література для СРС:

1. Бей І. Українське Православ'я 2019 – Підсумки Року / І.Бей // РІСУ, 2019. - https://risu.org.ua/ua/index/expert_thought/analytic/78388/.
2. Колодний Анатолій. Актуальні проблеми і перспективи релігієзнавчої науки України. Думки до 25-річчя українського академічного релігієзнавства / Анатолій Колодний https://uars.info/prints/ur/2016_80.pdf
3. Основні аспекти методології релігієзнавчого дослідження / Л.Г. Конотоп // Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія. 2014. № 2 (20). – С. 19 – 22.
4. Віра як релігійний феномен / О. Предко// http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39251/2005_34_3.pdf?sequence=1
5. К. Вольний. Індуїзм і сучасна економіка. <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/6462/3/%D0%86%D0%BD%D0%B4%D1%83%D1%97%D0%B7%D0%BC%20%D1%96%20%D1%81%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B0%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.PDF>
6. Японські релігії як приклад сучасного синкретизму / О.О. Градець // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/Іра_2011_2_11.pdf
7. Міжрелігійні шлюби в контексті взаємодії етнічного та релігійного в іудейському сімейному праві / Муллокандова О. М.// http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/22327/1/Nchnpu_7_2015_34_12.pdf.
8. Вплив релігії на соціально-економічне становище країн світу в сучасних умовах/ Іващенко М. В. // [file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/binf_2012_10_12%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/binf_2012_10_12%20(1).pdf)
9. Морально-етичні основи християнських цінностей / Пирог Ганна // <http://eprints.zu.edu.ua/23294/1/2003%20%D0%9C%D0%9E%D0%A0%D0%90%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%9E-%D0%95%D0%A2%D0%98%D0%A7%D0%9D%D0%86%20%D0%9E%D0%A1%D0%9D%D0%9E%D0%92%D0%98%20%D0%A5%D0%A0%D0%98%D0%A1%D0%A2%D0%98%D0%AF%D0%9D%D0%A1%D0%AC%D0%9A%D0%98%D0%A5%20%D0%A6%D0%86%D0%9D%D0%9D%D0%9E%D0%A1%D0%A2%D0%95%D0%99%20%D0%9B%D1%8C%D0%B2%D1%96%D0%B2.pdf>
10. Церква і екуменізм: кроки до об'єднання / О.М. Шепетяк // <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/86997/08-Shepetyak.pdf?sequence=1>
11. Юрій Табак. Православ'я і католицизм: Основні догматичні та обрядові розбіжності (Короткі нариси). Львів: Видавництво Українського Католицького Університету 2007. 66 с.
12. Адвентизм // https://risu.org.ua/ua/index/reference/major_religions/~%D0%90%D0%B4%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%BC/49927/
13. Протестантизм в Україні: творення стереотипів тривас / В. Любашенко // «І». - № 22, 2001 .

14. Свідки Слови//ПІСУ:
https://risu.org.ua/ua/index/reference/major_religions/~%D0%A1%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B8+%D0%84%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B8/56603/
15. Українська греко-католицька церква. Історія (кін. XVIII — XX ст.)// ПІСУ:
https://risu.org.ua/ua/index/reference/major_religions/~%D0%93%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE-%D0%9A%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0+%D0%A6%D0%B5%D1%80%D0%BA%D0%B2%D0%B0/44022/ .
16. Українська греко-католицька церква. Історія (кінець 80-х років хх століття – до наших днів) // ПІСУ, 2011:
https://risu.org.ua/ua/index/reference/major_religions/~%D0%93%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE-%D0%9A%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0+%D0%A6%D0%B5%D1%80%D0%BA%D0%B2%D0%B0/45455/
17. Українська православна церква (Московського патріархату) // ПІСУ , 2011:
https://risu.org.ua/ua/index/reference/major_religions/~%D0%A3%D0%9F%D0%A6+%D0%28%D0%9C%D0%9F%29/42922/.
18. Юдаїзм // ПІСУ, 2009 :
https://risu.org.ua/ua/index/reference/major_religions/~%D0%AE%D0%B4%D0%B5%D1%97/33332/
19. Харизматичний рух. Юрій Решетніков // ПІСУ, 2010.
https://risu.org.ua/ua/index/reference/major_religions/~%D0%A5%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9+%D1%80%D1%83%D1%85/33655/
20. Римо-Католицька Церква в Україні // ПІСУ, 2012 :
https://risu.org.ua/ua/index/reference/major_religions/~%D0%A0%D0%9A%D0%A6/47363/
21. Хазир-Огли Тетяна. Іслам // ПІСУ, 2010.
https://risu.org.ua/ua/index/reference/major_religions/~%D0%86%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%BC/34135/
22. Стасюк А. Середньовічний монастир у Галичі: від св. Пантелеймона до св. Станіслава / А. Стасюк // Вісник Прикарпатського університету: Історія. Випуск 20. – Івано-Франківськ, 2011. – С. 181–186.
23. Решетніков Ю. Викладання предметів духовно-морального спрямування: український та закордонний досвід / Ю. Решетніков//Науковий вісник. - 2012, Вип. 9. – С. 2-12.
24. Романова О. Релігійний компонент в системі освіти: підходи до державного регулювання / О Романова // Політичний менеджмент № 6, 2006 . – С 98 – 106 // <http://dspace.nbuu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/9626/10-Romanova.pdf?sequence=1>.
25. Ковцуняк С. Релігійно-моральне формування особистості молодшого школяра: релігієзнавчий аналіз проблеми // http://dspace.nbuu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/44090/2010_55_22.pdf?sequence=1 .
26. Витівський Микола. Християнське виховання і навчання дітей: Порадник для батьків, вихователів, учителів-катехитів / Микола Витівський. – Трускавець. Катехитична комісія Самбірсько-Дрогобицької єпархії УГКЦ. - 2001. – С. 63-64 .
27. Овчаренко К.Ф. Сучасність та перспективи християнської етики в освітньому просторі України // http://oipoppp.ed-sp.net/public/oipoppp/repository/metod/1631_1_0.pdf .

28. Християнська етика / [підручник для учнів загальноосвітніх навч. закладів / наук. ред. Генгало Г. та ін.]. – Івано–Франківськ: Нова зоря, 2009. – 160 с. 9.
Християнська етика і педагогіка: статті та уроки / В.М. Жуковський (ред.). – О.; 2000. – 312 с.